

місцевої влади зазначають, що для відновлення та розвитку економічної сфери не вистачає саме інформації про місцеву економіку.

Таким чином, за змістовним наповненням, економічний профіль громади має бути подібним до аналітичної частини стратегії місцевого розвитку та містити детальний опис основних тенденцій соціально-економічного розвитку території. За його даними мають бути забезпечені можливості для аналізу реального стану економіки територіальної громади, що будуть сприяти збільшенню надходжень від оренди нерухомості та за податковими зобов'язаннями, залученню бізнесу та інвесторів для відновлення/розвитку громади, відстежуванню динаміки, стану функціонування та міграції місцевого бізнесу та ін. Крім цього, для територіальної громади, актуальна узагальнююча інформація про її соціально-економічний стан, в формі економічного профілю, є важливим ресурсом для прийняття оперативних та ефективних управлінських рішень за результатами оцінювання різних складових потенціалу, з урахуванням виявлених негативних тенденцій чи визначених напрямків пріоритетних змін.

Список використаних джерел:

1. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні : розпорядження КМУ від 01 квітня 2014 р. № 333. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80#Text>.

2. Сментина Н. В. Економічний профіль територіальної громади як інструмент активізації місцевого економічного розвитку. *Академічний огляд*. 2020. № 2 (53). С. 29-37. URL: DOI: 10.32342/2074-5354-2020-2-53-3.

3. Інструментарій місцевого економічного розвитку: теорія, методологія, практика: монографія / [Ковальов А. І., Корольова Т. С., Сментина Н. В., Павлова Т. В., Карпов В. А., Фіалковська А. А., Котова І. М.]; за заг. ред. А. І. Ковальова. Київ: ФОП Гуляєва В. М., 2021. 413 с.

4. Вплив війни на бюджети територіальних громад : дослідження Програми USAID DOBRE. URL : <https://decentralization.gov.ua/news/17356>.

Осадчук Наталія Володимирівна

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, Україна
кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, обліку та економічної безпеки

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ МІСЦЕВИМИ ФІНАНСАМИ

Цифровізація – це процес використання технологій та інформаційних систем для поліпшення роботи та ефективності різних сфер життя. Цей процес є одним з ключових питань для забезпечення сталого розвитку загалом у світі та має значний вплив на сталий розвиток територіальних громад.

Через повномасштабне вторгнення росії та його наслідки зусилля з диджиталізації в Україні набули нового значення – цифрова трансформація з метою відновлення та відбудови.

Цифровізацію можна розглядати як інновацію державного управління, яка впроваджується в суспільну практику механізмами інформаційного суспільства і слугує опорною ланкою для загального комплексу публічних управлінських відносин.

У контексті фінансової децентралізації, диджиталізацію можна розглядати як механізм управління місцевими фінансами шляхом залучення населення до бізнес-середовища (державні та місцеві он-лайн закупівлі, муніципальні інфраструктурні проекти, муніципальні інвестиції тощо) та до фінансового планування.

Зміна технологічного середовища відкрила безліч можливостей для розвитку інфраструктури та підвищення ефективності процесів. Нові технології можуть допомогти громадам поліпшити доступність до інформації та забезпечити більш якісні та доступні послуги для мешканців. Цифрові інструменти, такі як веб-сайти та мобільні додатки, сприяють полегшенню комунікації між місцевим населенням та владними органами. У зв'язку з цим, цифровізація сприяє розвитку інформаційного суспільства в громадах, забезпечуючи мешканців інформацією, необхідною для прийняття обґрунтованих рішень [1].

Державні інституції роблять великий внесок у створенні можливостей для цифрової трансформації. Аби дослідити діяльність цифрових інноваторів у регіонах, Міністерство цифрової трансформації спільно з Фондом Східна Європа та компанією Deloitte розробили індекс цифрової трансформації регіонів.

Індекс містить 5 основних блоків:

- I. цифрова економіка,
- II. цифрова інфраструктура,
- III. розвиток цифрових навичок,
- IV. цифровізація публічних послуг,
- V. цифрова трансформація в органах місцевого самоврядування.

Кожний із компонентів передбачає індикатори, сума яких і визначає місце громади в рейтингу. Інструмент є повністю безкоштовним для використання кожною громадою України та дозволить зробити комплексну оцінку диджиталізації громади, зокрема стане й у нагоді як мешканцям і представникам органів влади, так і бізнесу, інвесторам і донорам [2].

Переваги цифровізації в управлінні територіальною громадою можна реалізувати лише за умови забезпечення доступності цифрових технологій і максимального залучення до них більшості людей. Коротко кажучи, органи місцевого самоврядування не зацікавлені у створенні цифрових спільнот, оскільки малі міста та сільські поселення мають низький рівень високошвидкісного широкосмугового доступу до Інтернету. Можливим розв'язанням цієї проблеми є розширення мобільного доступу 4G до глобальних мереж.

Розв'язувати проблему цифрової нерівності можна за допомогою низки заходів:

- створення загальнонаціональної інфраструктури широкосмугового доступу до Інтернету;
- підвищення доступності сучасних послуг у сфері цифрових та телекомунікаційних технологій для населення та організацій;
- формування єдиного інформаційного простору;
- створення системи центрів загального доступу громадян до державних інформаційних ресурсів [3].

Цифрова трансформація територіальних громад має власну архітектуру, яка демонструє, що перший і найважливіший рівень у розвитку громади є відкриття, аналіз та захист даних. Саме завдяки даним можна побудувати якісні інформаційно-комунікаційні сервіси, що в кінцевому результаті забезпечить владі добре врядування, та стратегічне планування. Також цифровізація територіальних громад може керуватися і пірамідою партисипативності, де перший рівень – це відкрити інформацію. Коли існує відкрита інформація про діяльність органів місцевого самоврядування для громадян, потрібно переходити на другий рівень і почати побудувати комунікаційні майданчики з громадою. Далі формуєте цифрові технології для співпраці з громадою [4, С. 167].

Наслідки повномасштабного вторгнення росії спонукають територіальні громади оптимізувати свої процеси, налагоджувати зв'язок із мешканцями, бути більш ефективними в наданні послуг, захищати доступ до даних. Діджиталізація управління місцевими фінансами має важливе значення, оскільки має допомогти розвивати сучасні послуги в територіальній громаді, ставати більш зрозумілою, зручною та відкритою для жителів, громадськості, бізнесу, міжнародних партнерів.

Список використаних джерел:

1. Пасмор Ю. В. Цифрова трансформація науки – драйвер сталого розвитку. Сорокові економіко-правові дискусії : міжнар. наук.-практ. Інтернетконф., 24 верес. 2019 р. Львів, 2019. С. 54-57.
2. Діджиталізація українських громад: лідери цифрової трансформації обговорили можливості та перспективи. URL: https://u-lead.org.ua/news/161?fbclid=IwAR1f53hBvrOjtboJsGaD0aMcPCnccPqzh9CDTpnh8cO_M9ndMHIAt-znd-k (дата звернення: 28.10.2023).
3. Карпенко О. В. (ред). Цифрове врядування : монографія / О. В. Карпенко, Ж. З. Денисюк, В. В. Наместнік [та ін.]; за ред. О. В. Карпенка. Київ : ІДЕЯ ПРИНТ, 2020. 336 с.
4. Костенюк Н.І. Впровадження основних елементів цифровізації територіальних громад. Наукові перспективи. 2021. №1(7). С. 164-172.